

รางวัล "สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี" สุดยอดครู แห่งอาเซียน น.15

รางวัล "สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี" เฟ้น 11 ต้นแบบสร้างแรงบันดาลใจบ้านเยาวชน

"สุดยอดครู"แห่งอาเซียน!

ปัญหาเป็นทรัพย์สินล้ำ เลอเลิศ
เป็นสิ่งอันประเสริฐ ยิ่งล้ำ
อาจก่อเกียรติช่วยเชิด ชูชื่อ
รู้จักนำคนพ้น จากห้วงทุกข์กรรม

พระราชนิพนธ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงได้รับการขนานนามว่า "เจ้าฟ้านักการศึกษา"

ด้วยทรงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ซึ่งเปรียบประดุจแสงสว่างที่จะนำตนให้พ้นจากความทุกข์ ด้วยเหตุนี้จึงทรงให้ความสำคัญกับ "การศึกษา" โดยเฉพาะในห้องถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ห่างไกล พระองค์ทรงทุ่มเทพระราชกายและพระสติปัญญาเป็นเวลายาวนานกว่า 30 ปี เพื่อให้เด็กด้อยโอกาสเหล่านี้ได้รับการศึกษา ด้วยหวังว่าจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

และเนื่องในวโรกาสที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา ใน พ.ศ.2558 นักวิชาการศึกษาคูรูสภา และกระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นสมควรเฉลิมพระเกียรติพระปรีชาของเจ้าฟ้านักการศึกษา และได้ขอพระราชทานพระราชนุญาต จัดตั้งรางวัลนานาชาติ Princess Maha Chakri Award หรือรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เพื่อพระราชทานแก่ครูผู้เสียสละ ทุ่มเทปฏิบัติงานและมีผลงานดีเด่น อันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในวงกว้างต่อวงการศึกษานานาชาติอาเซียนขึ้นเป็นครั้งแรก

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เป็นรางวัลนานาชาติ ที่มอบให้กับครู 11 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศละ 1 คน ประกอบด้วย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ลาว เวียดนาม กัมพูชา พม่า ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม ติมอร์เลสเต และไทย โดย มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี ในฐานะองค์กรหลักที่รับผิดชอบ ได้ให้เอกสิทธิ์แต่ละประเทศดำเนินการคัดเลือกกันเอง ในส่วนของประเทศไทยทางมูลนิธิฯ จะเป็นผู้พิจารณาจัดสรร

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานคณะกรรมการดำเนินงานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี กล่าวว่า "ครูผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี แม้จะให้แต่ละประเทศคัดเลือกกันเองแต่จะยึดหลักการเดียวกันคือ เป็นครูที่สังคมให้การยอมรับและยกย่องร่วมกันว่าเป็นครูผู้เสียสละทุ่มเทในการทำหน้าที่สร้างความเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิต

ลูกศิษย์และที่สำคัญต้องเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ ไม่ใช่เป็นครูที่สอนเก่งสอนดีอย่างเดียว แต่ต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าทำให้ชีวิตของลูกศิษย์

ดีขึ้นจริงๆและเพื่อให้ได้ครู
ที่ควรค่ากับรางวัลนี้อย่างแท้
จริง กระบวนการคัดเลือก
จะเน้นการมีส่วนร่วม
อย่างกว้างขวางจาก
ทั้งภาคประชา
สังคม ภาครัฐ
และภาคเอกชน
แทนที่จะให้

ภาคการศึกษาเป็นผู้คัดเลือกตนเองเหมือนที่ผ่านมา"
สำหรับผู้ที่มิสิทธิ์ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์นั้นเปิดกว้างให้ครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทุกสังกัด ทั้งประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวน
ชายแดน โรงเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือแม้กระทั่งครูข้างถนน ครูสอนเด็กสลัม และครู
ภูมิปัญญา ก็มีสิทธิ์ได้รับการพิจารณา

ส่วนเกณฑ์การคัดเลือกของประเทศ
ไทย จะแบ่งเป็น 3 ส่วน
ส่วนแรกเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะ
ได้แก่ การเป็นครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง
ในชีวิตผู้เรียน โดยมีการสอนที่นำไปสู่

การเรียนรู้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้เรียนอย่าง
ชัดเจน มีศิษย์ที่ประสบความสำเร็จทั้งการเรียนอาชีพ
และการดำรงชีวิต และ การเป็นแบบอย่างให้
เพื่อนครูนำไปปฏิบัติได้ โดยเป็นแบบอย่างต่อ
การจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น
มีผลงานที่สามารถเผยแพร่ทั้งระดับประเทศและ
นานาชาติ โดยให้ค่าน้ำหนักสูงถึงร้อยละ 60

ส่วนที่ 2 เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณา
อาทิ มีความอดทน เสียสละ ท้วมเทและอุทิศตน
เพื่อการศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม
ทั้งด้านความเป็นครูและการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม
และความพอเพียง ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 20 และ

ส่วนที่ 3 ความชัดเจนและความน่าเชื่อถือของ
แบบเสนอชื่อพิจารณา
โดยมีข้อมูลทันสมัยทั้งจาก
ผู้เสนอชื่อและข้อมูลสนับสนุน
จากผู้ที่เกี่ยวข้องค่า
น้ำหนักร้อยละ 20 เช่นกัน
ทั้งนี้กระบวนการ
ในการสรรหา คณะกรรมการ
การมูลนิธิฯ ได้เปิดกว้าง
ให้มีการเสนอชื่อจาก 2
ส่วน คือ จากหน่วยงาน
ระดับประเทศที่มีกลไก

การคัดเลือกครูที่ได้รับรางวัลดีเด่นในระดับชาติ
เสนอชื่อมา ประมาณ 20-30 คน และอีกส่วนเป็น
การคัดเลือกที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคสังคม
โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่มีครูในสังกัดเสนอ
รายชื่อเข้ามา พร้อมกับให้มหาวิทยาลัยและกลุ่ม
เอ็นจีโอเฟ้นหาครูที่ไร้สังกัดเพื่อเสนอชื่อ ไม่ว่าจะ
เป็นครูข้างถนน ครูสอนเด็กสลัม และครูภูมิปัญญา
และยังเปิดทางให้ลูกศิษย์ที่ชีวิตดีขึ้นเพราะครูได้
ร่วมเสนอชื่ออีกด้วย โดยจะมีคณะกรรมการระดับจังหวัดทำหน้าที่พิจารณา
กลั่นกรองและคัดเลือกเหลือประมาณ 100-150 คน

จากนั้นจะนำรายชื่อทั้ง 2 ส่วน ส่งให้คณะกรรมการระดับชาติ
พิจารณาถกกันกรองในเชิงลึก คัดเหลือ 10 คน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการ
วิชาการของมูลนิธิฯ พิจารณาเลือกเฟ้นจนเหลือ 2-3 คน และสุดท้ายเป็น
หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ พิจารณาตัดสินผู้ที่สมควรได้
รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์เพียงหนึ่งเดียว

"เกณฑ์สำคัญในการคัดสรรผู้ที่สมควรได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ จะไม่เน้นการอ่านเอกสารของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเพียงอย่างเดียว แต่คณะกรรมการฯ ต้องไปสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งจากลูกศิษย์และเพื่อนครู และพิจารณาหลักฐานของจริงว่าสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตลูกศิษย์และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครูด้วยกัน ดังนั้นผมมั่นใจว่าครูที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ จะถือเป็นสุดยอดครูจริงๆ และครูเหล่านี้จะต้องมาถอดบทเรียนและประสบการณ์ออกเผยแพร่เพื่อส่งต่อแรงบันดาลใจให้เพื่อนครูทั้งในประเทศไทยและอาเซียน" ประธานคณะกรรมการดำเนินงานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ ระบุชัด

สำหรับรางวัลที่ "สุดยอดครู" ทั้ง 11 คนจะได้รับคือ รางวัลเหรียญทองจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมประกาศนียบัตร และเงินรางวัลละ 10,000 เหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 300,000 บาท โดยมีหมายเหตุว่าการจะพระราชทานรางวัลที่ประเทศไทย ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2558

"ทีมข่าวการศึกษา" เชื่อว่า ด้วยกระบวนการคัดเลือกที่เข้มข้น และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งการเน้นพิจารณาผลงานเชิงประจักษ์มากกว่าเอกสาร จะส่งผลให้ผู้ที่ได้รับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ คือ "สุดยอดครู" อย่างแท้จริง

และเรามั่นใจอย่างยิ่งว่า รางวัลนี้จะสามารถเฟ้น "ต้นแบบ" และ "แรงบันดาลใจ" ที่ดี ออกสู่สังคมโลก ที่สำคัญไปกว่านั้นคือ การได้ถกถนประสบการณ์ดีๆ ให้กับแวดวงการศึกษาไทยและนานาชาติ!!!

ทีมข่าวการศึกษา